

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

IPARD DESTEKLERİ VE KONYA

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
ŞUBAT, 2018
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. IPARD.....	1
2. IPARD Destek Konuları	1
3. IPARD Destekleri.....	2
4. IPARD Destekleri ve İller.....	2
5. IPARD Destekleri ve Konya.....	4
Sonuç.....	5
Kaynakça	5

1. IPARD

Avrupa Birliği, aday ve potansiyel aday ülkelere adaylık sürecinde destek olmak amacıyla, Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı'nı oluşturmuştur. Aday ülke konumunda olan Türkiye, IPA'nın V. Bileşeni'nden (Kırsal Kalkınma) faydalanmak amacıyla, IPARD Programı'nı hazırlamıştır. Bu program, Avrupa Komisyonu tarafından 25 Şubat 2008 tarihinde, Türkiye'deki Yüksek Planlama Kurulu tarafından da 30 Aralık 2009 tarihinde onaylanmıştır.

IPARD uygulama yapıları olarak; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB), Yönetim Otoritesi (YO) olarak; Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) da IPARD Ajansı olarak belirlenmiştir.

2007-2013 yılları için hazırlanan IPARD Programı'na ilişkin uygulamalar, 29 Ağustos 2011 tarih ve C (2011)/6079 sayılı Avrupa Komisyonu kararı ile yetki devri verilmesinin ardından başlamıştır. 2012 yılı sonuna kadar 20 ilde devam eden uygulamalar, Avrupa Komisyonu'nun 25 Temmuz 2013 tarihli yetki devri kararı ile 42 ile yaygınlaştırılmıştır.

Bu çalışmada 15 dönem boyunca TKDK tarafından sözleşme imzalanarak destek almaya hak kazanan firmalar baz alınmıştır.

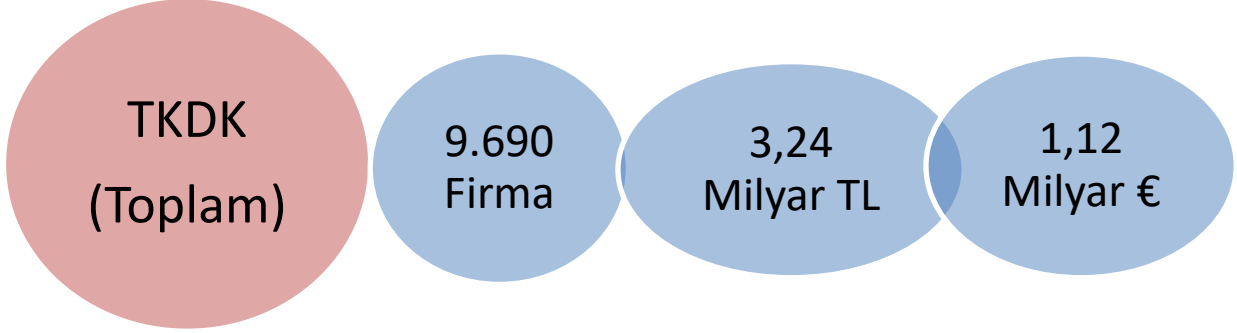
2. IPARD Destek Konuları

Tablo 1. IPARD Destek Başlıkları

Tebdir Kodu ve Adı		Alt Tebdir Kodu ve Adı	
101	Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar	101-1	Süt Üreten Tarımsal İşletmeler
		101-2	Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler
		101-3	Kanatlı Et Üreten Tarımsal İşletmeler
		101-4	Yumurta Üreten Tarımsal İşletmeler
103	Tarım Ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi Ve Pazarlanması İle İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar	103-1	Süt Ve Süt Ürünleri İşleme Ve Pazarlama
		103-2	Kırmızı Et Ürünleri İşleme Ve Pazarlama
		103-3	Kanatlı Eti Ürünleri İşleme Ve Pazarlama
		103-4	Su Ürünleri İşleme Ve Pazarlama
		103-5	Meyve Ve Sebze İşleme Ve Pazarlama
302	Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi Ve İş Geliştirme	302-1	Bitkisel Üretim Çeşitlendirilmesi Ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi Ve Pazarlanması
		302-2	Arıcılık Ve Balın Üretilmesi İşlenmesi Ve Pazarlanması
		302-3	Zanaatkarlık Ve Yerel Ürün İşletmeleri
		302-4	Kırsal Turizm Ve Rekreasyon Faaliyetleri
		302-5	Su Ürünleri Yetiştiriciliği
		302-6	Makine Parkları
		302-7	Yenilenebilir Enerji Tesisleri

3. IPARD Destekleri

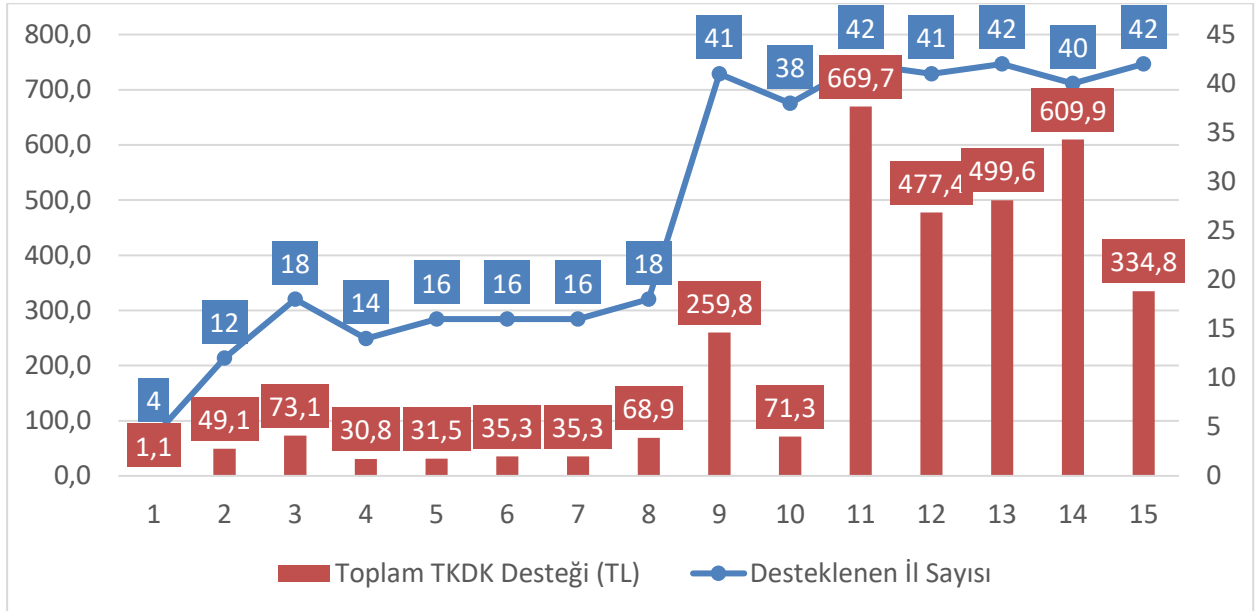
15 dönemde TKDK tarafından Türkiye genelinde 9.690 firmaya toplamda 3,2 milyar TL (1,12 milyar €) destek sağlanmıştır.

Dönemler itibariyle TKDK desteklerine bakıldığında, 1. dönemde 4 ilde toplamda 1,1 milyon TL'lik destek sağlanırken 15. dönemde 42 ilde toplamda 334,8 milyon TL'lik destek sağlanmıştır.

15 dönemlik TKDK destekleri arasında en fazla desteklenen dönem 669,7 milyon TL'lik destek miktarı ile 11. dönemde gerçekleşmiştir.

Grafik 1. Dönemlere Göre Türkiye'de TKDK Destekleri

Kaynak: TKDK

4. IPARD Destekleri ve İller

15 dönemlik periyotta iller bazında verilen TKDK desteklerine bakıldığında; firma sayısı açısından ilk sırada 502 firmayla Samsun, toplam TKDK desteği açısından ilk sırada 260,7 milyon TL destekle Ankara yer almaktadır.

Konya ise bu dönemde firma sayısı açısından ikinci (498 firma), destek miktarı açısından ikinci (219 milyon TL) sıradadır.

Tablo 2. İller Bazında TKDK Destekleri

S.	İl	Firma Sayısı	S.	İl	Toplam TKDK Desteği (TL)
1	Samsun	502	1	Ankara	260.737.286
2	Konya	498	2	Konya	219.016.816
3	Çorum	496	3	Elazığ	160.418.269
4	Ankara	459	4	Sivas	158.156.169
5	Kütahya	402	5	Yozgat	142.183.416
6	Sivas	384	6	Afyonkarahisar	134.734.583
7	Afyonkarahisar	382	7	Diyarbakır	116.183.844
8	Amasya	345	8	Denizli	95.361.067
9	Aksaray	329	9	Nevşehir	88.700.497
10	Nevşehir	316	10	Samsun	88.588.992
Genel Toplam		9.690	Genel Toplam		3.248.506.806

Kaynak: TKDK

15 dönemde yapılan TKDK desteklerinde ilk 10 firma arasında 2 tane Konyalı firma yer almaktadır. Alınan destek miktarı açısından İmga Et firması aldığı 6,7 milyon TL'lik destek miktarıyla Türkiye sıralamasında lider durumundadır.

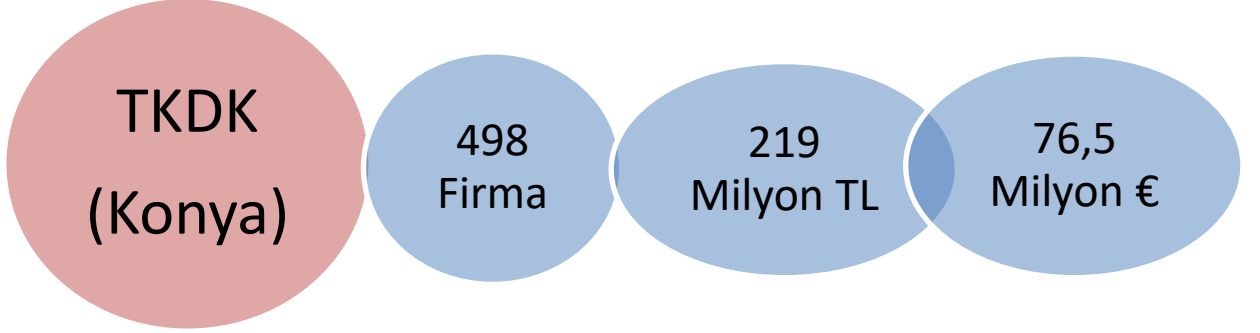
Tablo 3. En Fazla TKDK Desteği Kazanan Firmalar (İlk 10)

S.	Faydalanıcı Adı	İl	Toplam TKDK Desteği (TL)
1	İmga Et ve Süt Ürünleri Ltd. Şti.	Konya	6.792.464
2	Buricon Investment Group Ltd. Şti.	Yozgat	4.415.550
3	Amed Üstün Süt Ürünleri Ltd. Şti.	Diyarbakır	4.398.150
4	Recep ACAR	Erzurum	4.355.170
5	HDÇ Et ve Süt Ürünleri Ltd. Şti.	Konya	4.345.500
6	Hilal AY	Ankara	4.345.500
7	Milay Süt A.Ş.	Aydın	4.345.500
8	Kaplan Gıda Ltd. Şti.	Elazığ	4.345.500
9	Sandalcı Turizm Gıda Ltd. Şti.	Bursa	4.345.500
10	Topek Gıda A.Ş.	Tokat	4.329.064

Kaynak: TKDK

5. IPARD Destekleri ve Konya

15 dönemde TKDK tarafından Konya’da 498 firmaya toplamda 219 milyon TL (76,5 milyar €) destek sağlanmıştır.

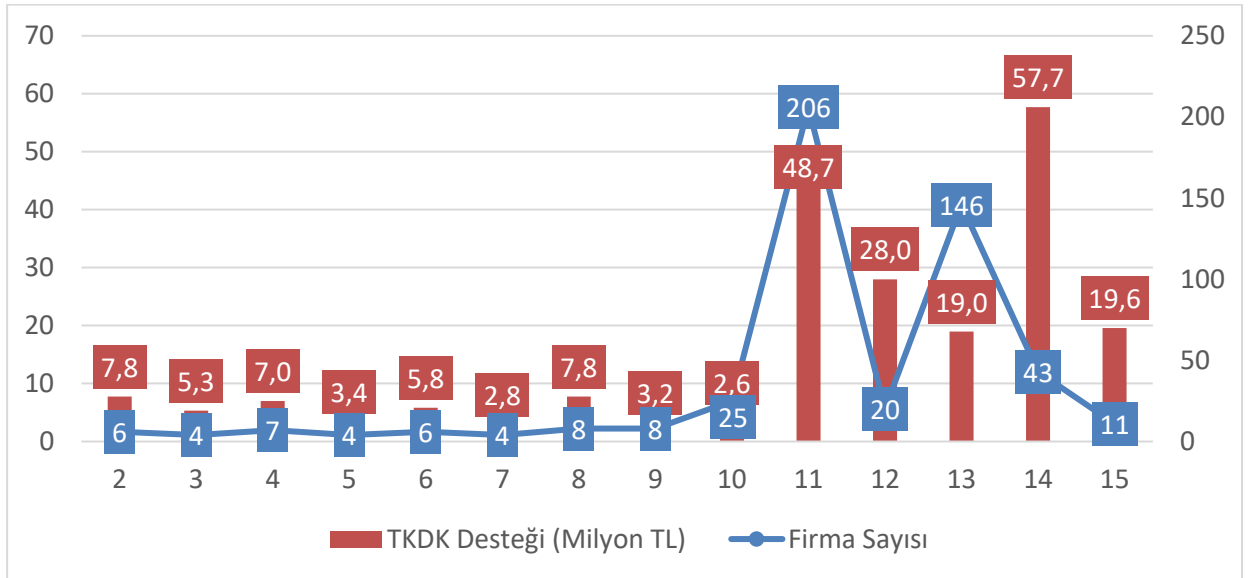

Kaynak: TKDK

Dönemler itibariyle Konya’daki TKDK desteklerine bakıldığında, 2. dönemde 6 firmaya toplamda 7,8 milyon TL’lik destek sağlanırken 15. dönemde 11 firmaya toplamda 19,6 milyon TL’lik destek sağlanmıştır.

15 dönemlik Konya’daki TKDK destekleri arasında en fazla desteklenen dönem 57,7 milyon TL’lik destek miktarı ile 14. dönemde gerçekleşmiştir. Konya 1. dönem TKDK destekleri arasında yer alarak 15. dönemde en fazla desteklenen 2. il konumuna yükselmeyi başarmıştır.

Grafik 2. Konya’da TKDK Destekleri

Kaynak: TKDK

Konya’da 15 dönemde açıklanan TKDK desteklerinden en fazla 6,7 milyon TL’lik destek miktarıyla İmga Et Ürünleri ilk sırada yer almaktadır. İmga Et’in ardından 4,3 milyon TL’lik TKDK desteğiyle HDÇ Et ikinci, 4,1 milyon TL’lik TKDK desteğiyle Hacıince Et üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 4. Konya’da En Çok TKDK Desteği Alan Firmalar (İlk 10-Toplam)

S.	Firma Adı	Toplam TKDK Desteği (TL)
1	İmga Et ve Süt Ürünleri Ltd. Şti.	6.792.464
2	HDÇ Et ve Süt Ürünleri Ltd. Şti.	4.345.500
3	Hacıince Konya Entegre Et A.Ş.	4.121.245
4	Hüseyin ABAZ	4.001.425
5	Engin Yılmaz Et Entegre Ltd. Şti.	3.973.807
6	Akşeker Tarım Et Entegre A.Ş.	3.439.500
7	Erol Sucukları Ltd. Şti.	3.046.968
8	Konet Et A.Ş.	2.917.684
9	Fatih Özkan ve Ortağı Hayvancılık Koll. Şti.	2.579.615
10	Akkoza Hayvancılık Et Ltd. Şti.	2.187.317

Kaynak: TKDK

Sonuç

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve aday ülkelerin kırsal kalkınmasına yönelik olarak verilen IPARD destekleri, birçok tarımsal yatırımın yapılmasında önemli bir unsur olarak görünmektedir. IPARD I Programında 15 dönemde desteklenen tarım sektörü birçok önemli yatırıma imza atmıştır. 15 dönemde Türkiye genelinde 3,2 milyar TL, Konya’da ise 219 milyon TL’lik IPARD desteği alınmıştır.

Kaynakça

Tarımsal ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), İmzalanan Sözleşmeler